

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2020 - 6566

Doknr.
269954

Dato
03-02-2021

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 25. juni 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 583 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Social- og Indenrigsudvalget.

Spørgsmål nr. 583:

”Vil ministeren give et overblik over, hvilke typer hjælp der har været bevaret på socialområdet, i forbindelse med at området har været betegnet som et kritisk område under coronakrisen? Spørgsmålet stilles som opfølgning på samråd den 24. juni 2020 om opfølgningen på "Aftale om initiativer for sårbare og udsatte grupper i forbindelse med COVID-19", jf. SOU alm. del - samrådspm. Å.”

Svar:

Det sociale område kan samlet set defineres som et ”kritisk område”, fordi områdets målgrupper bl.a. omfatter borgere med behov for helt grundlæggende og i visse tilfælde livsnødvendig hjælp og støtte. Det sociale område har derfor ikke generelt været lukket ned.

Kun hvis sundhedsmyndighedernes faglige retningslinjer har givet anledning til det, eller hvis kommuner eller leverandører har manglet personale på grund af sygemeldinger eller prioritering af personalemæssige ressourcer til anden indsats mod coronavirus, har det været muligt at foretage tilpasning og nedskalering af aktiviteter på socialområdet. Og det har vel at mærke kun været muligt, hvis der var tale om hjælp og støtte, der ikke var akut eller absolut nødvendig.

Fravigelse af det offentlige forpligtelser og dermed af privates (borgernes) rettigheder har alene kunnet ske i det omfang, hensynet til de overordnede formål har oversteget hensynet til den enkelte borger. Afgørelser om at fravige servicelovens regler på nærmere beskrevne områder og i nærmere bestemt omfang har derfor alene kunnet ske efter en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde.

Derudover fulgte det af §§ 9 og 10 i den nu ophævede bekendtgørelse nr. 559 af 30. april 2020 om mulighed for midlertidig fravigelse af forpligtelser for det offentlige og af privates rettigheder over for det offentlige på socialområdet som led i håndtering af Coronavirus sygdom 2019 (COVID-19), at det ikke var muligt at fravige servicelovens regler, hvis det ville medføre en sikkerheds- eller sundhedsmæssig risiko for den enkelte borger, eller hvis det ville medføre begrænsninger i forhold til akut eller absolut nødvendig hjælp og støtte efter serviceloven, herunder f.eks. hjælp til helt basal personlig pleje og indtagelse af mad og drikke.

Der har dog i bekendtgørelsen været skitseret en række helt nødvendige områder, der betragtes som kritiske, og hvor der således ikke har kunnet træffes afgørelse om fravigelse af servicelovens regler. Det drejer sig om følgende:

- Kommunalbestyrelsen har ikke kunnet undlade at behandle underretninger om børn og unge, jf. §§ 153-155 i serviceloven, samt at følge op på disse, hvis et barn eller en ung har behov for særlig støtte, som ikke kan udsættes, jf. bekendtgørelsens §§ 9 og 10. Ankestyrelsen har ligeledes ikke kunnet undlade at behandle underretninger efter § 65, stk. 5, i serviceloven.
- Den myndighed, der er ansvarlig for at træffe afgørelse, herunder en foreløbige afgørelse, om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, § 58, § 65, stk. 2 og 3, eller § 75 i serviceloven, har ikke kunnet undlade at behandle sager om anbringelse af børn og unge uden for hjemmet, jf. bekendtgørelsens §§ 9 og 10.
- Kommunalbestyrelsen har ikke kunnet undlade at behandle sager om husly til husvilde familier eller enlige efter § 80 i serviceloven samt at følge op på disse, hvis der er behov for midlertidigt husly mod betaling, jf. bekendtgørelsens §§ 9 og 10.
- Kommunalbestyrelsen har ikke kunnet undlade at behandle sager efter §§ 107 og 108 i serviceloven samt at følge op på disse, hvis der er behov for et midlertidigt eller længerevarende ophold på et botilbud, jf. bekendtgørelsens §§ 9 og 10.
- Tilbudslederen kan ikke undlade at behandle sager efter §§ 109 og 110 i serviceloven samt at følge op på disse, hvis der er behov for midlertidigt ophold i disse boformer, jf. bekendtgørelsens §§ 9 og 10.
- Kommunalbestyrelsen og Familieretshuset har ikke kunnet undlade at behandle sager om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten over for voksne, jf. afsnit VII i serviceloven.

Kommunalbestyrelsen har derudover ikke kunnet træffe afgørelse om at undlade midlertidigt helt eller delvist at levere en ydelse, der er truffet afgørelse om efter serviceloven eller lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet eller om midlertidigt at ændre indholdet af ydelsen, hvis det ville medføre:

- at børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 7, i serviceloven, skal hjemgives til forældrene,
- at midlertidige og længerevarende døgnophold for voksne efter §§ 107 og 108 i serviceloven skal ophøre, eller
- et afslag på ophold på et tilbud efter §§ 109 og 110 i lov om social service i akutte situationer, hvis borgeren ikke kan opholde sig andre steder.

Endelig har det været fastsat, at den myndighed m.v., der er ansvarlig for at behandle og træffe afgørelse i sager efter serviceloven, lov om socialtilsyn eller reglerne i bekendtgørelsen ikke har kunnet fravige almindelige sagsbehandlingsregler eller specifikke bestemmelser om sagsbehandling, herunder bestemmelser om gennemførelse af undersøgelser og samtaler m.v. samt bestemmelser om frister og andre garantier bortset fra bestemmelser om klageadgang, i forvaltningsloven, lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om socialtilsyn eller i regler fastsat i medfør af de nævnte love i følgende tilfælde:

- Hvis et sagsskridt i kommunens sager om børn og unge almindeligvis forudsætter fysisk fremmøde, f.eks. i form af besøg, samtale, møde eller personrettet tilsyn, jf. dog bekendtgørelsens § 11.
- Ved behandling af underretninger, jf. §§ 153-155 i serviceloven.
- I sager, der skal behandles i et børnehus, jf. § 50 b i serviceloven.
- I forhold til ret til advokatbistand, jf. § 72 i serviceloven.
- I forhold til retten til at se sagens akter og retten til at udtale sig, jf. § 73 i serviceloven.
- I forhold til opretholdelse af en afgørelse om anbringelse efter § 58 i serviceloven, eller en foreløbig afgørelse herom efter § 75, stk. 1, i serviceloven, inden for de frister, der følger af § 62 og § 75, stk. 3, i serviceloven, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 9.

Det er ikke derudover muligt at give et overblik over, hvilke typer hjælp der har været bevaret, da det således har været afhængigt af, hvordan situationen i den enkelte kommune har set ud i forhold til kommunernes prioritering af ressourcer og opgavevaretagelse m.v., herunder også ude på de enkelte tilbud, og at dette er afgjort helt ned på enkeltsagsniveau.

Jeg kan i den forbindelse henvise til hovedresultaterne i KL's undersøgelse af status for normalisering af indsatserne på socialområdet i kommunerne, der blev sendt til udvalget den 10. juni 2020. KL fulgte op på undersøgelsen på baggrund af min anmodning om en opdatering ved brev af 29. juni 2020, hvor KL konstaterer, at kommunerne har genoptaget indsatserne i det omfang, det er sundhedsfaglig forsvarligt.

Serviceoven, socialtilsynsloven og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område har således ikke været sat ud af kraft, men bekendtgørelsen gav kommunalbestyrelsen og andre myndigheder m.v. mulighed for i konkrete situationer at fravige den gældende lovgivnings bestemmelser inden for nærmere rammer.

Med venlig hilsen
Astrid Krag